

De 33 onderwerpen die aan de Kleine Werkgroep zullen worden voorgelegd

IFAW
www.ifaw.org

11 november 2008

Inleiding

De “Kleine Werkgroep” inzake de toekomst van de IWC is op 15 september 2008 in Florida bijeen gekomen voor een vijfdaags overleg; 8 en 9 december a.s. vindt het vervolgoverleg plaats. Voor deze bijeenkomsten is een lijst met 33 onderwerpen opgesteld met “kwesties die voor één of meerdere lidstaten van belang zijn in relatie tot de toekomst van de IWC”. Het Secretariaat heeft de onderwerpen in alfabetische volgorde gerangschikt. In dit document geeft het IFAW een korte samenvatting van de betreffende onderwerpen, gevolgd door een aantal aanbevelingen.

Het IFAW maakt zich ernstig zorgen over het verloop van dit proces en over het feit dat de besprekingen in het geheim worden gevoerd. Hoewel een bespreking van de meeste onderwerpen op de lijst zeker waardevol is, doet de manier waarop de vergaderingen worden gehouden vermoeden dat deze onderwerpen inzet zullen worden van onderhandeling met de walvisvarende landen. De uitkomst van die onderhandelingen zou kunnen zijn, dat de commerciële walvisjacht in zekere mate zullen worden toegestaan, ondanks het geldende internationale jachtverbod en het besluit over het Walvisreservaat in de Zuidelijke IJszee.

De aanbeveling van het IFAW is daarom dat elk onderwerp afzonderlijk door de Kleine Werkgroep wordt behandeld.

1. Permanent Comité

In 1997 richtte de IWC middels een resolutie een Permanent Comité op. In grote lijnen was het de bedoeling dat binnen dit comité de verschillende belangen binnen de IWC vertegenwoordigd zouden zijn en dat het de werkzaamheden van het IWC Secretariaat zou ondersteunen. Het Permanent Comité bestaat uit een voorzitter, een vice-voorzitter, een secretaris en twee commissarissen. Andere conventies, zoals CITES, hebben een Permanent Comité opgericht dat tussen de conferenties van partijen in (die op dit moment elke drie jaar gehouden worden) belangrijke besluiten kan nemen. Welke bevoegdheden en werkzaamheden een dergelijk comité krijgt, is mede afhankelijk van de frequentie van de bijeenkomsten (19). Wanneer de IWC van jaarlijkse bijeenkomsten zou overstappen op tweejaarlijkse bijeenkomsten, zou de behoefte aan een dergelijk comité dus groter zijn.

Alle werkzaamheden verricht door een gewijzigd Raadgevend Comité of Permanent Comité dienen transparant en inzichtelijk te zijn en dienen uiteraard beperkt te blijven tot zaken die niet ter beoordeling aan de volledige Commissie behoeven te worden voorgelegd. Sommige landen hebben geprobeerd misbruik te maken van deze bepaling in CITES (voorbeeld: IJsland en de evaluatie van de gewone vinvis).

2. Dierenwelzijn

Hoewel de IWC zich al sinds de jaren vijftig bezighoudt met dierenwelzijnskwesties, is men er in al die tijd nog nauwelijks in geslaagd de commerciële walvisjacht minder wreed te maken. In het verleden stelden sommige walvisvarende landen op beperkte schaal informatie op het gebied van dierenwelzijn ter beschikking van de IWC, maar Noorwegen heeft nu aangegeven geen verdere

informatie te zullen verstrekken. Japan heeft verklaard dat eventuele informatie beschikbaar zal worden gesteld aan andere fora en niet aan de IWC. In 1978 werden naar aanleiding van een aangepast Amerikaans voorstel voor het verkrijgen van relevante informatie inzake dierenwelzijn paragraaf 25(a) en (b) aan het Reglement toegevoegd. Daarnaast stelde de IWC een werkgroep in die onderzoek ging doen naar methoden voor het doden van walvissen en de daarmee samenhangende dierenwelzijnsaspecten.

De zorg over de implicaties van de walvisjacht voor het welzijn van dieren is gerechtvaardigd. Daarom moet elk walvisvarend land worden verplicht om voor elke gedode walvis volledige informatie en een compleet videoverslag te overleggen, zodat een grondige wetenschappelijke analyse mogelijk is. Het IFAW is van mening dat alleen al vanuit het oogpunt van dierenwelzijn de commerciële en wetenschappelijke walvisjacht verboden zouden moeten worden.

3. Bijvangst en schendingen

Bijvangst is een groot natuurbeschermingsprobleem, dat naar schatting jaarlijks de dood van 300.000 walvisachtigen (groot en klein) tot gevolg heeft. Door bijvangst worden soorten als de vaquita en populaties als de westelijke grijze walvis in hun voortbestaan bedreigd. Hoewel de IWC veel wetenschappelijke aspecten van het probleem heeft onderzocht, is de commissie er zelf niet in geslaagd concrete oplossingen uit te werken om het aantal walvisachtigen dat op deze manier de dood vindt te verminderen. In 2005 was bijvangst één van de onderwerpen die door België werden voorgedragen voor behandeling door het Beschermingscomité van de IWC. Verstrikking in vistuig is bovendien een ernstig dierenwelzijnsprobleem – de IWC zal zich in 2009 in een speciale werkgroep over dit probleem buigen. Soms is er bij verstrikking opzet in het spel. Aangenomen wordt dat dit het geval is in de Oostzee/Japanse Zee. Wij duiden deze praktijken aan met de term “nettenjacht”. Met DNA-analyse van walvisvlees dat op de Japanse en Zuid-Koreaanse markt werd aangeboden, is het geschatte aantal gevangen walvissen in kaart gebracht. In het geval van Zuid-Korea is naar aanleiding hiervan door handhavingsinstanties opgetreden.

Schendingen worden op dit moment behandeld door een klein subcomité en tot nu toe is er weinig tot niets ondernomen om recent gemelde schendingen aan te pakken.

Bijvangst is een groot probleem en de Commissie zou, mogelijk in eerste instantie via het Beschermingscomité, een aanzienlijke hoeveelheid tijd en inspanning moeten besteden aan het ontwikkelen van praktische maatregelen om het probleem aan te pakken. Schendingen van de regelgeving, zoals walvisvangst met netten, zouden door de IWC veel serieuzer moeten worden genomen, met passende sancties op overtredingen.

4. Klimaatverandering

Klimaatverandering is één van de vele gevaren die walvissen en dolfijnen bedreigen, en een gevaar waaraan de IWC meer aandacht zou moeten besteden. Het vraagstuk van klimaatverandering gaat uiteraard het werkgebied van de IWC te boven, maar technische informatie over de gevaren die klimaatverandering voor walvissen met zich meebrengt, zou de positie van tegenstanders van de jacht binnen andere forums kunnen versterken. Inzicht krijgen in de effecten van de klimaatverandering op walvissen was bovendien een van de doelstellingen van het Walvisreservaat in de Zuidelijke IJszee. Verschillende andere onderwerpen op de lijst zijn relevant in verband met de klimaatverandering (zoals 10, 12, 16 en 27).

De IWC zou meer tijd moeten besteden aan onderzoek naar de gevolgen van klimaatverandering. In het licht van de gevaren die de klimaatverandering met zich meebrengt, zouden de commerciële en wetenschappelijke walvisjacht onmiddellijk moeten worden gestaakt. Op die

manier zou een bedreiging voor walvissen op eenvoudige wijze worden geëlimineerd en kan de aandacht worden gericht op de aanpak van meer gecompliceerde problemen zoals het veranderen van het klimaat.

5. Betrokkenheid van de samenleving

Het is ironisch dat een discussie over de betrokkenheid van de maatschappij achter gesloten deuren gevoerd moet worden. De IWC staat zeer weinig betrokkenheid van de maatschappelijke organisaties toe. NGO's mogen geen formele documenten inbrengen, noch kregen ze in voorgaande jaren spreektijd. In 2008 kregen drie NGO's van beide "kanten" kort de gelegenheid eenmalig over een onderwerp te spreken. Het betrof hier echter slechts een zeer beperkte mate van participatie, waarbij het NGO's niet was toegestaan op andere momenten tijdens de vergadering deel te nemen aan het debat. De regelgeving van de IWC sluit niet langer aan bij de normen van onze moderne maatschappij, die inspraak verwelkomt en waar het recht op inspraak zelfs is vastgelegd in internationale wetgeving, zoals het Verdrag van Aarhus inzake openbare deelneming aan de besluitvorming.

NGO's zouden volledig spreekrecht moeten krijgen binnen de IWC, het recht moeten krijgen formele vergaderdocumenten in te brengen en zitting te nemen in deskundigenpanels, zoals bij vele andere conventies reeds gebruikelijk is. Verder zou er een einde moeten komen aan geheime vergaderingen, zoals die van de Kleine Werkgroep.

6. Walvisjacht in kustgebieden (d.w.z. binnen de EEZ)

Zelfs discussies tussen gelijkgezinde landen over de wens van Japan om zijn walvisjacht in kustgebieden te legaliseren, lijken te draaien om het "probleem" dat geen enkel RMP-quotum Japan voldoende walvissen zou opleveren. De soort waarvoor de meeste belangstelling bestaat is de dwergvinvis. Het is mogelijk dat er na aftrek van bijvangst voor deze soort een vangstquotum van nul overblijft. Noorwegen begon enige jaren geleden met het manipuleren van de RMP om voor zichzelf ruimte te scheppen voor een hogere vangst in kustgebieden.

Deze discussies zijn illustratief voor de problemen die het in de praktijk brengen van duurzaam beleid (nog afgezien van ethische overwegingen en dierenwelzijn) met zich meebrengt. In de praktijk is de politieke druk om tot een voldoende groot vangstquotum te komen zo sterk, dat als de gehanteerde berekening niet het "juiste" antwoord oplevert, die berekening wordt aangepast tot dit wel het geval is. De enige oplossing voor dit probleem is om de vangstlimiet op nul te stellen – de enige regulerende maatregel die tot nu toe succesvol is gebleken. De IWC erkent dat een uitzondering kan worden gemaakt voor de inheemse walvisjacht door volkeren die voor de voedselvoorziening afhankelijk zijn van walvisvlees; de walvisjacht in kustgebieden is echter iets heel anders en simpelweg een vorm van commerciële walvisjacht.

De IWC dient nogmaals uit te spreken dat de walvisjacht in kustgebieden niets anders is dan een vorm van commerciële walvisjacht, die onder het moratorium van de IWC verboden is. Op geen enkele wijze mag Japan steun vinden voor zijn claim dat de kustjacht in zekere zin vergelijkbaar is met de walvisjacht door inheemse volkeren – of erger nog: een ad-hoc vangstlimiet worden toegestaan, die onder geen enkele vorm van regelgeving voor commerciële walvisjacht te verdedigen is.

7. Verbod op de commerciële walvisjacht

Paragraaf 10 in het Reglement bij het IWC-verdrag, algemeen bekend als het moratorium op de commerciële walvisjacht, werd in 1982 aangenomen en werd in 1986 van kracht. Doordat alle vangstlimieten voor de commerciële walvisjacht op nul werden gesteld, betekende dit besluit een extra bekrachtiging van een flink aantal besluiten dat eerder door de IWC genomen was. Besluiten zoals het verbod op het doden van potvissen (1981) en het verbod op de walvisvangst in

het Zuidpoolgebied voor alle soorten behalve de dwergvinvis (1979), waarmee verschillende soorten en populaties al bescherming hadden gekregen en een eind werd gemaakt aan de meeste andere jachtactiviteiten op de resterende populaties. Het moratorium is een van de twee algemeen bekende, historische besluiten door de IWC. Het andere is het besluit over het Walvisreservaat in de Zuidelijke IJzee. Ondanks het feit dat het moratorium al 22 jaar van kracht is, is de walvisjacht voor commerciële doeleinden gewoon doorgegaan.

In paragraaf 10(e) van het Reglement is bepaald dat de IWC de effecten van het moratorium op de walvispopulaties uitgebreid in kaart dient te brengen. Het Wetenschappelijk Comité ondernam hiertoe voor bepaalde soorten een poging in 1990/1991. Het comité zag zich echter voor een onmogelijk opgave geplaatst, aangezien de walvisjacht ondanks het besluit is voortgezet, en doordat er teveel onzekerheid bestond ten aanzien van schattingen van de omvang van populaties. Bovendien betekent de trage voortplantingssnelheid van veel soorten dat trends over een zo korte periode niet waarneembaar zijn. Sinds de invoering van het moratorium is duidelijk geworden dat er nog veel meer redenen zijn om het te verlengen, van de fenomenale groei van het walvistorisme, tot de erkenning van de vele extra gevaren die walvissen tegenwoordig bedreigen.

Het moratorium op de commerciële walvisjacht is niet bespreekbaar. Er zou geen enkele uitzondering mogen worden gemaakt om de commerciële jacht ondanks het verbod toe te staan.

8. Naleving en controle

De discussie over naleving en controle wordt besproken in de context van het RMS (onderwerp 25).

9. Het Beschermingscomité

In 2003 stelde de IWC met een nipte meerderheid van stemmen, en na verwoede tegenstand van een machtsblok rondom Japan, een Beschermingscomité in. Dit besluit versterkte het (reeds ingezette) proces van verbreding van het werkerterrein van de IWC van uitsluitend de walvisjacht tot andere aandachtsgebieden, zoals de bescherming van walvissen en dolfijnen. Het Beschermingscomité heeft nuttig werk verricht, met name ten aanzien van de problematiek rond botsingen van walvissen met schepen.

IJsland, Japan en andere leden van het pro-walvisvaartblok moet worden gevraagd de behandeling van onderwerpen op het gebied van bescherming van walvissen niet langer tegen te werken, te stoppen met hun verdragstechnieken die het werk van het Beschermingscomité in voorgaande jaren hebben belemmerd en op constructieve wijze bij te dragen aan de aanpak van de vele problemen die zowel bedreigde als niet-bedreigde walvissen bedreigen.

10. Conservation Management Plans (beschermingsplannen)

Tijdens de 60e vergadering van de IWC en de tussentijdse bijeenkomst op Heathrow in maart 2008 kwam de Australische regering met een voorstel voor Conservation Management Plans. Het Australische voorstel volgt op het bericht dat de Baiji zeer waarschijnlijk is uitgestorven en de waarschuwing dat de Vaquita snel zou kunnen volgen, tenzij urgent maatregelen worden genomen. Onmiddellijk internationaal ingrijpen is bovendien noodzakelijk om de westelijke Grijze walvis te behoeden voor uitsterven en er zijn nog verschillende andere walvis- en dolfijnenpopulaties waarvoor beschermingsplannen nodig zijn.

Het Australische voorstel is helder en getuigt van oordeelkundigheid. Landen zouden direct op het voorstel moeten inspelen door nu samen een concept beschermingsplan op te stellen dat kan

worden voorgelegd aan het Wetenschappelijk Comité, het Beschermingscomité en de volledige commissie in 2009.

11. Doel van de conventie

De Internationale Conventie voor de Regulering van de Walvisvangst werd in 1946 opgesteld en er werden zelfs enkele paragrafen uit de eerdere walvisvaartconventie uit 1937 in opgenomen. Hoewel de conventie in een heel andere tijd is opgesteld, heeft de IWC zich in zekere zin aan de huidige tijdgeest aangepast. De IWC is een mondiale conventie die bindende besluiten kan nemen en zich gaandeweg heeft ontwikkeld in een meer preventieve richting. Andere conventies, zoals het Dumpingverdrag van Londen (tegenwoordig kortweg bekend als het Verdrag van Londen) zijn eveneens met hun tijd meegegaan, dus er is geen enkele reden waarom de ICRW deze ontwikkeling niet zou voortzetten. Hierbij is de conventie echter afhankelijk van de bereidheid van de walvisvarende landen om geen misbruik te maken van belangrijke IWC-besluiten - bijvoorbeeld door op basis van een voorbehoud of onder het mom van de wetenschap door te gaan met het doden van walvissen.

Gelet op het huidige internationale vangstverbod en de besluiten over walvisreservaten, de kleine minderheid van landen die de commerciële walvisjacht willen voortzetten, de vele gevaren die walvissen bedreigen, en de geringe omvang van de meeste walvispopulaties in vergelijking met hun overvloedige aantallen in het verleden, zou de conventie zich nu moeten concentreren op een goed beheer van de inheemse walvisjacht en de bescherming van walvispopulaties – en niet op een “ordelijk verlopende ontwikkeling van de walvisindustrie”.

12. Gemeenschappelijk niet-dodelijk onderzoek

De Australische regering heeft een interessant raamwerk voor een gemeenschappelijk onderzoeksprogramma in de Zuidelijk IJszee gepresenteerd. Het blijft belangrijk om onze kennis van de biologie van walvissen te vergroten om tot betere beschermingsmaatregelen te komen. Dit als alternatief voor Japans dodelijke wetenschappelijke walvisprogramma in het Antarctisch gebied, dat tot nog toe geen belangrijke informatie heeft opgeleverd. Australië borduurt met het nieuwe programma voort op het succesvolle model voor Antarctische onderzoeksprogramma's op het land, waarbij tussen de verschillende betrokken landen een sterke gemeenschapszin heerst. De werkzaamheden zijn gekoppeld aan (10) beschermingsplannen. Hoewel primair het accent ligt op de ontwikkeling van een gemeenschappelijk onderzoeksprogramma in het Antarctisch gebied en de Zuidelijke IJszee, zou dit model met succes in andere gebieden kunnen worden gekopieerd.

Alle IWC-leden die zich bezighouden met niet-dodelijk wetenschappelijk onderzoek op walvissen en dolfijnen zouden zich moeten verdiepen in de vraag, hoe zij samen informatie kunnen verzamelen waarmee de ernstige problemen die deze dieren in hun voortbestaan bedreigen kunnen worden aangepakt. De wetenschappelijke expertise die aanwezig is in de walvisvarende landen zou nuttiger binnen dit kader kunnen worden ingezet, dan wanneer deze alleen wordt aangewend om argumenten te bedenken die het doden van meer walvissen rechtvaardigen.

13. Beschikbaar stellen van informatie

Zoals eerder gezegd, hebben de walvisvarende landen aangegeven dat zij niet langer informatie over dierenwelzijnskwesties beschikbaar zullen stellen aan de IWC (2). Bovendien wordt er zeer weinig informatie verstrekt over de walvisjacht onder speciale vergunning, die volgens de walvisjagers buiten de informatieplicht voor de commerciële walvisjacht valt. De ironie wil dat over de wetenschappelijke jacht minder wetenschappelijke informatie wordt aangeleverd dan bij de commerciële jacht. Bovendien weigeren de walvisvarende landen vrije toegang tot de DNA-databases met monsters van gedode walvissen die zij naar eigen zeggen bijhouden. Hierdoor is

onmogelijk vast te stellen of dergelijke databases inderdaad bruikbaar zijn voor onafhankelijke analyses van de opbouw van populaties. Uit een paper dat voor IWC60 werd ingediend bij het Wetenschappelijk Comité blijkt bijvoorbeeld dat er op de markt DNA van meer vinvissen is aangetroffen dan er volgens Japanse cijfers door Japan gedood zouden zijn. Discussies over de populatieopbouw van dwergvinvissen rondom Japan en de implicaties van bijvangst worden eveneens ernstig belemmerd door het gebrek aan bereidheid om gegevens beschikbaar te stellen. Het feit dat walvisvarende landen onvoldoende gegevens beschikbaar stellen, is een zorgelijke kwestie voor het RMS (25). Het staat bovendien de bescherming van soorten in het algemeen in de weg.

Walvisjagende landen zouden verplicht moeten worden volledige openheid van zaken te geven, niet alleen over hun walvisjachtactiviteiten, maar ook over andere onderwerpen die gerelateerd zijn aan de bescherming van walvissen (zoals verstrikking in vistuig van walvissen van alle soorten en populaties).

14. Ontwikkelingen in oceaangebeter

De belangrijkste ontwikkeling die op het gebied van oceaangebeter heeft plaatsgevonden, was het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee (UNCLOS), dat in 1994 van kracht werd. Artikel 64 en 65 hebben betrekking op zeezoogdieren en in het bijzonder op walvissen. In deze artikelen wordt walvissen een speciale status toegekend als sterk migrerende soorten, en worden alle lidstaten bijgevolg aangemoedigd deel te nemen aan besluitvorming over hun toekomst. Daarnaast laat UNCLOS ruimte voor een meer strikte regulering van de exploitatie van walvissen dan is vereist op basis van de Maximale Duurzame Opbrengst (MSY), inclusief een volledig vangstverbod. Een ander belangrijk verdrag dat sinds het ontstaan van de IWC is gesloten, is het Verdrag inzake de Instandhouding van de Levende Rijkdommen in de Antarctische Wateren (CCAMLR). Dit CCAMLR-verdrag bepaalt specifiek dat de exploitatie van prooidiersoorten dient te worden beperkt om voldoende prooidieren over te houden voor soorten die hiervan afhankelijk zijn, zoals de walvis. Een andere belangrijke ontwikkeling op het gebied van oceaangebeter, via UNCLOS, is de aanwijzing van Exclusieve Economische Zones. Gezien het feit dat de ICRW van toepassing is op alle wateren, in combinatie met de speciale status van walvissen als een sterk migrerende soort, vereist het beheer van de walvisvaart echter zelfs binnen EEZ internationaal toezicht. Walvisjagende landen in de Noordelijke Atlantische Oceaan hebben met de oprichting van een regionaal beheerlichaam (NAMMCO) geprobeerd de autoriteit van de IWC te ondermijnen, maar zijn tot nog toe wel lid gebleven van de IWC.

De IWC dient zich bewust te zijn van de recente ontwikkelingen in oceaangebeter. De commissie dient bovendien zijn positie te versterken als mondiale conventie met verantwoordelijkheid voor de bescherming van walvissen en regulering van de walvisvaart. Mocht walvisjacht worden toegestaan binnen EEZ (zie de paragraaf over walvisjacht in kustgebieden), of in het kader van de inheemse jacht, dan zou dit nog altijd moeten gebeuren onder beheer van de IWC, en niet onder nationaal of regionaal beheer.

15. Ecosysteemgericht beheer

De walvisvarende landen hebben misbruik gemaakt van de ecologische benadering van het visstandbeheer als argument voor hun bewering dat walvissen alle vis uit de zee eten. Hiermee proberen ze de aandacht af te leiden van het maar al te reële probleem dat wereldwijd de visstanden worden uitgeput door grootschalige overbevissing. In 2003 verklaarde het Wetenschappelijk Comité van de IWC: “voor geen enkel systeem beschikken we op dit moment over de juiste informatie of modellen om kwantitatief beheeradvies te kunnen geven over de impact van walvisachtigen op de visserij, of van de visserij op walvisachtigen”.

De IWC zou zich moeten richten op beschermingsprogramma's (10) voor het herstellen van gezonde ecosystemen met gezonde walvispopulaties en voldoende prooidieren om deze walvissen te voeden. Het argument dat walvissen alle vis opeten is met succes weerlegd en de IWC zou geen verdere tijd aan dit verzinsel moeten besteden nu er zoveel echte problemen op het gebied van bescherming van soorten zijn die de aandacht vereisen. Andere lichamen, zoals de EU, kiezen voor een interpretatie van de ecosysteemgerichte beheerbenadering, waarbij manipulatie van ecosystemen door het afschieten van zeezoogdieren niet nodig wordt geacht.

16. Milieudreigingen voor walvisachtigen

Het IFAW heeft eerder al aangegeven dat walvissen en dolfijnen op dit moment door meer gevaren worden bedreigd dan ooit eerder in de geschiedenis. De problemen variëren van verstrikking in vistuig tot milieuvervuiling (inclusief geluidsoverlast op zee), botsingen met schepen, vernietiging van leefgebieden en klimaatverandering, en hier komen de directe vangsten nog bij. De IWC is het enige mondiale lichaam dat in staat is deze gevaren voor walvissen in kaart te brengen en ideeën kan uitwerken om deze problemen te beperken. In veel gevallen zal de IWC daarbij echter moeten samenwerken met andere lichamen om tot effectieve oplossingen te komen.

De vele milieudreigingen voor walvisachtigen zijn een erkend en ernstig probleem waaraan de IWC een aanzienlijk deel van zijn middelen zou moeten besteden, zowel binnen het Wetenschappelijk Comité als binnen de verschillende afdelingen van de Commissie, zoals het Beschermingscomité. De IWC dient bovendien de banden met andere belangrijke conventies te verstevigen en goede samenwerkingsrelaties op te bouwen waarin problemen met betrekking tot walvisachtigen in een andere context kunnen worden gezien.

17. Ethiek

Dit is een bijzonder breed onderwerp dat aanleiding geeft tot uiteenlopende discussies. De Noorse regering nam bijvoorbeeld een paragraaf over ethiek op in zijn document IWC/60/8Rev, waarin in essentie het onderscheid tussen commerciële walvisjacht en inheemse walvisjacht voor eigen levensonderhoud ter discussie werd gesteld. Een andere kwestie die in dit kader kan worden besproken, betreft de ethische aspecten van de onbehoorlijke wijze waarop regeringen andere landen onder druk zetten - bijvoorbeeld via ontwikkelingssteun en andere financiële prikkels - om lid te worden van de IWC en daar vóór de walvisjacht te stemmen. De ethische kant van het IJslandse voorbehoud op het moratorium hoort eveneens bij dit onderwerp thuis. Hoewel de ICRW een specifieke bepaling bevat die landen in staat stelt formeel bezwaar aan te tekenen tegen besluiten, was het duidelijk de bedoeling dat door de IWC genomen besluiten bindend zouden zijn. De IJslandse poging om de oorspronkelijke intentie van de ICRW te omzeilen, ondermijnt de grondvesten van de conventie. Tot slot zijn er nog verschillende landen die ethische bezwaren hebben tegen de commerciële walvisjacht.

De IWC dient ethiek als onderwerp serieus te nemen en een ethisch standpunt in te nemen ten aanzien van belangrijke problemen als het kopen van stemmen, ondermijning van de conventie op basis van valse juridische argumenten en de ethische aspecten van een walvisjacht die op onmiskkenbaar wrede wijze wordt gevoerd.

18. Contributiesysteem

Het contributiesysteem voor lidstaten is van een uniform tarievenstelsel (met aanpassingen op basis van de omvang van de afvaardiging naar de IWC en de vraag of een land actief is in de walvisvaart) veranderd in een systeem waarbij kleinere landen minder betalen. De discussie over de vormgeving van het systeem duurt voort. Verder heeft de IWC verandering aangebracht in de manier waarop schulden als gevolg van achterstallige betaling van contributies worden berekend

en vermeerderd. Door het oorspronkelijke contributiesysteem met uniform tarief aan te passen, heeft de IWC impliciet erkend dat het oude tarief onbillijk was. Verschillende landen hebben een regeling getroffen voor afbetaling van onder het oude systeem opgebouwde schulden. De achterstallige betalingen van Kenia zijn echter zo hoog opgelopen (meer dan £150.000) dat het land bij toekomstige IWC-vergaderingen niet langer kan meestemmen, doordat het eenvoudigweg de vergaderingen niet kan bijwonen.

De discussie over kwijtschelding van schulden als gevolg van achterstallige contributies moet weer op de agenda komen.

19. Frequentie van vergaderingen

Er bestaat onenigheid over de vraag of de IWC van jaarlijkse vergaderingen zou moeten overstappen op tweejaarlijkse vergaderingen. Aangezien de discussie over dit onderwerp nog onbeslist is, heeft nog geen enkel land zich gemeld als gastland voor de IWC62 in 2010. De praktijk is dat de IWC de afgelopen tijd in sommige jaren meer dan eens bijeen is gekomen, wat wel aangeeft dat in de praktijk juist het omgekeerde nodig is. Recente tussentijdse vergaderingen waren de vergadering over de toekomst van de IWC (Heathrow, voorjaar 2008) en de buitengewone vergadering (Cambridge, oktober 2002).

De frequentie van vergaderingen is een onderwerp dat pas na besluitvorming over de andere onderwerpen op de lijst zou moeten worden besproken. Een besluit over de frequentie van vergaderingen is afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving van de IWC, en hoe het werkplan er in hoofdlijnen gaat uitzien.

20. Beschermde zee-reservaten (MPA's – Marine Protected Areas)

Beschermde zee-reservaten (MPA's) leveren een belangrijke bijdrage aan de bescherming van het leven in zee en bieden vaak een groot aantal soorten binnen een specifiek ecosysteem een veilig toevluchtsoord. Er is veel literatuur beschikbaar over MPA's en de verschillende mechanismen voor het vaststellen van de locatie van MPA's en het beheer van deze wateren nadat ze zijn ingesteld. Zowel het Verdrag inzake Biologische Diversiteit als de Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling onderstreept het belang van het aanwijzen en het effectief beheren van MPA's, en er is een discussie gaande over de wettelijke mechanismen voor het creëren van MPA's in volle zee. Zoals in de media al verscheidene malen is opgemerkt, is de ICRW van toepassing op alle wateren. Dit betekent dat de conventie gemachtigd is reservaten aan te wijzen die gebieden in volle zee omvatten – dit is ook daadwerkelijk gebeurd in de Indische Oceaan en de Zuidelijke IJszee. De ICRW kan daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan het debat over MPA's in volle zee.

Als er in een bestaand zee-reservaat walvissen leven of als er voorstellen worden gedaan voor nieuwe MPA's waarbij de aanwezigheid van walvissen als reden wordt aangevoerd, dan dient de IWC zich hierin te mengen. Actieve participatie is nodig, zodat de expertise van de IWC over walvissen, dolfijnen en de gevaren die deze dieren bedreigen in de besluitvorming kan worden meegenomen, zelfs als de discussie over specifieke MPA's zich buiten de context van de IWC afspeelt.

De IWC en haar Wetenschappelijk Comité moeten zich actief mengen in discussies over zee-reservaten waarbij walvissen of dolfijnen betrokken zijn, ook wanneer dergelijke discussies zich buiten de IWC om afspelen. De IWC beschikt over uitgebreide expertise over de status van walvis- en dolfijnenpopulaties en de gevaren die deze dieren bedreigen, en zou moeten overwegen gebieden in kaart te brengen waar MPA's kunnen worden gecreëerd en voorstellen hiervoor binnen andere fora naar voren te brengen. De IWC zou bovendien moeten streven naar meer

betrokkenheid bij een effectief beheer van bestaande MPA's, zodat het welzijn van walvissen en dolfijnen er optimaal mee wordt gediend.

21. Bezwaren en voorbehouden

De ICRW was duidelijk opgezet als een orgaan dat bindende besluiten kan nemen. De zorgvuldig opgestelde bezwaarprocedure zorgde er in de tijd van de grootschalige commerciële walvisjacht voor dat wanneer één land bezwaar maakte tegen een IWC-besluit om de vangsten te beperken, er vervolgens een periode werd aangehouden waarin anderen de tijd kregen te volgen. Op die manier werd gewaarborgd, dat geen van de landen een concurrentievoordeel kon behalen. Noorwegen en de Russische Federatie volharden in hun bezwaar tegen het verbod op de commerciële walvisjacht en Japan volhardt in zijn verzet tegen het Walvisreservaat in de Zuidelijk IJszee voor zover het dwergvinvissen betreft. Dit betekent overigens wel, dat het besluit over dit reservaat voor Japan wel bindend is ten aanzien van alle andere walvissoorten. IJsland koos voor een andere benadering en trad opnieuw tot de IWC toe met een zeer omstreden voorbehoud, op aanvechtbare juridische gronden, tegen het moratorium van de IWC. Dit leidde tot diplomatieke bezwaren van 18 landen om uiteenlopende juridische redenen. Zowel Japan als de Russische Federatie houden vast aan hun voorbehoud op paragraaf (6) van het Reglement, dat betrekking heeft op het door de IWC met het oog op dierenwelzijn ingestelde verbod op het gebruik van niet-exploderende harpoenen. Anders dan Noorwegen, dat voor zichzelf een vangstlimiet stelt van rond de 1.000 dwergvinvissen per jaar, heeft de Russische Federatie zijn voorbehoud op het vangstverbod nog niet gebruikt om de commerciële walvisjacht voort te zetten.

Zowel het internationaal vangstverbod als het besluit over het Walvisreservaat in de Zuidelijke IJszee zijn buiten de IWC alom bekend en gerespecteerd als maatregelen die wereldwijd op de instandhouding van soorten is gericht. IJsland, Japan, Noorwegen en de Russische Federatie zou gevraagd moeten worden hun bezwaren in te trekken (in het geval van IJsland het gemaakte voorbehoud), en zo in te stemmen met deze twee belangrijke besluiten door de IWC. Daarnaast zouden ook Japan en de Russische Federatie hun bezwaar tegen het verbod op het gebruik van niet-exploderende harpoenen moeten intrekken.

22. Procedurele kwesties – verbeteringen

De procedures van de IWC moeten worden bekeken in de context van andere verdragen: er is reeds een discussie gaande over herziening van de procedureregels voor het bereiken van consensus. Het huidige streven naar consensus brengt het risico met zich mee dat een klein aantal walvisvarende landen een effectief veto kan uitspreken over besluiten die door de overgrote meerderheid worden gesteund. De handelingen van de Commissie dienen volledig transparant te worden gemaakt. De gewoonte van de regeringen van Japan en IJsland om te eisen dat hun voorstellen voor de wetenschappelijke walvisjacht vertrouwelijk blijven tot na de vergadering van het IWC Wetenschappelijk Comité waarin ze besproken worden, staat een grondige beoordeling door collega-wetenschappers die niet noodzakelijkerwijs lid zijn van het IWC Wetenschappelijk Comité in de weg. Daarnaast moeten ook de rapportageprocedures van de IWC opnieuw in overweging worden genomen. Op dit moment heeft het jaarlijkse verslag van de IWC de vorm van een Voorzittersrapport dat enkele maanden na de vergadering wordt verspreid. De Partijen en NGO's hebben zo geen enkele mogelijkheid om fouten of weglatingen in conceptversies te rectificeren. Deels als gevolg hiervan hebben partijen resoluties ingediend om de tekst in de huidige paragrafen grondig te herzien, om zo meer helderheid te geven over genomen besluiten. Bij veel andere conventies gelden procedures die leiden tot de opstelling van een gezamenlijk goedgekeurd rapport aan het einde van de vergadering.

De IWC dient ervoor te zorgen dat de gevolgde procedures volkomen transparant worden. Verder dient te worden voorkomen dat het huidige streven naar consensus resulteert in besluitvorming door de kleinste gemeenschappelijke groep, of dat de walvisvarende landen de macht hebben om besluiten voor de bescherming van soorten met een veto tegen te houden. Bovendien dient de IWC zijn rapportageprocedures te herzien om een volledige beoordeling van het Jaarverslag mogelijk te maken.

23. Onderzoek onder speciale vergunning

Walvisvarende landen beweren dat de vangst van walvissen onder speciale vergunning onder artikel VIII van de ICRW, ook wel bekend onder de term “wetenschappelijke” walvisjacht, niet aan de besluiten en regelgeving van het IWC is gebonden. Sinds de instelling van het internationale vangstverbod hebben Japan, Noorwegen en IJsland wetenschappelijke walvisprogramma’s uitgevoerd. In het kader van het Japanse programma, dat zonder onderbreking is voortgezet, is verreweg het grootste aantal walvissen gedood. Twee panels van vooraanstaande juristen (het Sydney Legal Panel en het Paris Panel), concludeerden dat de wetenschappelijke walvisjacht door Japan onwettig is. In essentie is wetenschappelijke walvisjacht simpelweg commerciële walvisjacht onder een doorzichtige dekmantel, en als zodanig in strijd met het moratorium. De wetenschappelijke walvisjacht heeft binnen de wetenschappelijke gemeenschap een slechte reputatie. Gerenommeerde vaktijdschriften als *Science* en *Nature* hebben artikelen gepubliceerd waarin zware kritiek op deze vorm van walvisjacht werd geuit. Onderzoek van het Wetenschappelijk Comité naar achttien jaar wetenschappelijke walvisjacht in de Zuidelijke IJszee door Japan (JARPA) heeft aangetoond dat deze jacht tot op heden nauwelijks waardevolle informatie heeft opgeleverd die onze kennis van walvissen in het gebied heeft vergroot, ondanks het feit dat er in deze periode bijna 7.000 walvissen gedood zijn.

In plaats van te werken aan maatregelen om de wetenschappelijke walvisjacht door Japan via een complex wetenschappelijk beoordelingsproces in beperkte mate mogelijk te maken, zou er druk op Japan moeten worden uitgeoefend om te stoppen met de wetenschappelijke jacht in de Zuidelijke IJszee en de Noordelijke Stille Oceaan, en medewerking te verlenen aan een echt wetenschappelijk onderzoeksprogramma naar walvissen in de Zuidelijke IJszee (12).

24. De Herziene Beheerprocedure (RMP)

De Herziene Beheerprocedure is een voorzorgsmechanisme voor het berekenen van vangstlimieten dat al in 1994 werd voltooid, maar nooit formeel door de IWC is aangenomen. Sindsdien hebben voorstanders van de walvisjacht er alles aan gedaan om verschillende parameters in de RMP aan te passen, om veel hogere vangsten mogelijk te maken. De RMP beschermt sterk uitgedunde populaties en vereist dat alle door de mens veroorzaakte sterftegevallen worden meegerekend. Dit betekent dat de vangstlimiet, na meeweging van sterfte als gevolg van botsingen met schepen en bijvangst, heel goed op nul zou kunnen uitkomen. Het feit dat Noorwegen zijn vangstlimieten tot ver boven de cijfers van de RMP heeft opgetrokken, geeft wel aan welke problemen voortvloeien uit procedures die bedoeld zijn om de vangsten te beperken. In de praktijk zal er enorme druk worden uitgeoefend om de procedure aan te passen wanneer deze cijfers oplevert die te laag zijn om de industrie tevreden te stellen. Dit is trouwens een terugkerend probleem waar “duurzaam consumptief gebruik” aan de orde is.

Een aanpassing van de RMP die leidt tot versoepeling van de procedure is in elk geval onaanvaardbaar. In plaats daarvan moet Noorwegen, Japan en IJsland worden gevraagd de walvisjacht te beëindigen.

25. Het Herziene Beheerregime (RMS)

Discussies over hoe de commerciële walvisjacht moet worden beheerd, zijn er al langer dan de IWC zelf. Dit geeft maar aan hoe moeilijk een activiteit die zich op volle zee en vaak ver buiten het zicht van het grote publiek afspeelt zich laat reguleren. De bezorgdheid over de regulering van de walvisjacht is beslist gerechtvaardigd. Voordat het vangstverbod van kracht werd, overtraden de walvisjagers van de voormalige Sovjet-Unie op grote schaal de IWC-regels; ze vingende beschermde soorten (zoals de echte walvis en bultrug), overschreden vastgestelde vangstlimieten, vingende ondermaatse walvissen en manipuleerden de gegevens om de feiten te verhullen. De discussies over het Herziene Beheerregime startten in 1993 (toentertijd in het Voorzittersrapport omschreven als het Herziene Beheerystem). In 1994 werd met ruime meerderheid van stemmen een resolutie over het RMS aangenomen. Sindsdien zijn er bij jaarvergaderingen en tussentijdse bijeenkomsten verscheidene pogingen gedaan om vorderingen te maken met het RMS. In 2007 werd als gevolg van de sterk uiteenlopende meningen besloten verdere inspanningen voorlopig op te schorten.

In de loop van deze lange periode is duidelijk geworden dat de walvisjagers geen effectieve regulering van toekomstige walvisjacht willen – als deze al zou worden toegestaan – en dat ze tegen alle belangrijke bepalingen bezwaar hebben aangetekend. Het is nauwelijks voor te stellen, maar ze hebben zelfs bepleit dat niet-walvisvarende landen mee moeten gaan delen in de kosten voor regulering van de walvisvaartindustrie. Op dit moment bepalen Noorwegen, IJsland en Japan zelf hoeveel walvissen ze willen doden en houden ze elke vorm van internationaal toezicht tegen. De walvisjacht is op dit moment minder goed gereguleerd dan 50 jaar geleden.

Zoals hierboven al aangegeven (24) zouden Noorwegen, Japan en IJsland, gelet op het ingestelde verbod op de commerciële walvisjacht, het besluit met betrekking tot het Walvisreservaat in de Zuidelijke IJzee (SOWS), en het onomstotelijk feit dat de walvisjacht inherent wreed is, onmiddellijk een einde moeten maken het jagen op walvissen..

26. Sancties

Hoewel de Amerikaanse nationale wetgeving ruimte biedt voor het opleggen van sancties die binnen de context van de IWC kunnen worden gebruikt, beschikken andere landen niet over een dergelijke mogelijkheid. Op dit moment beschikt de IWC niet over duidelijke mogelijkheden om sancties op te leggen. De Conventie inzake de Internationale Handel in Bedreigde Uitheemse Dieren en Planten kan partijen vragen de handel op te schorten met landen die herhaaldelijk in strijd handelen met CITES-besluiten. Wanneer de commerciële walvisjacht zou worden toegestaan, zou bij overtreding van de regels de enige mogelijke sanctie kunnen zijn de vangstlimieten te verlagen tot nul.

De moeilijkheden die het opleggen van sancties met zich meebrengt, zijn nog een extra overtuigend argument om weerstand te blijven bieden aan de druk om bepaalde vormen van commerciële walvisvaart – ondanks het moratorium en besluiten over reservaten - toe te staan.

27. Reservaten

Artikel VI(c) van de ICRW staat het instellen van reservaten toe, een concept dat al dateert van voor de conventie van 1946. Toen de IWC werd opgericht bleef een groot deel van het Antarctisch gebied beschermd. Dit gebied stond eenvoudig bekend als “het reservaat”. In 1979 creëerde de IWC het reservaat in de Indische Oceaan en geen van de landen maakte formeel bezwaar tegen dit besluit. In 1994 volgde het uitroepen van het Walvisreservaat in de Zuidelijke IJzee (SOWS). Drieëntwintig landen stemden voor dit reservaat, alleen Japan stemde tegen. Japan houdt vast aan een bezwaar tegen het SOWS, maar alleen ten aanzien van dwergvinvissen. Dit betekent dat Japan het besluit voor alle andere soorten wel accepteert. Verder maakte geen enkel land bezwaar tegen het besluit over het reservaat in de Indische Oceaan en de laatste

herziening van dit besluit in 2002 was een succes. In 2009 treedt de regering van de Malediven op als gastheer voor een conferentie in het kader van de 30^e verjaardag van het reservaat in de Indische Oceaan. Sinds de erkenning van de bovengenoemde reservaten heeft de IWC ideeën ontwikkeld voor het beheer ervan. Deze ideeën kunnen eveneens rekenen op de sympathie van de voorstanders van twee nieuwe walvisreservaten in de Zuidelijke Atlantische Oceaan en de Zuidelijke Stille Oceaan. De voorstanders van deze reservaten vormen samen een eenvoudige meerderheid, maar kunnen niet rekenen op de driekwart meerderheid van stemmen die nodig is om de reservaten officieel te erkennen via een wijziging in het reglement.

De IWC zou de walvisreservaten in de Zuidelijke Atlantische Oceaan en de Zuidelijke Stille Oceaan moeten erkennen, wat tevens erkenning zou inhouden van de belangen van een aantal armere kuststaten bij niet-dodelijk gebruik van walvissen. Het feit dat een machtsblok van walvisvarende landen buiten dit gebied onder aanvoering van Japan zich tegen deze regionale initiatieven verzet, getuigt van een onredelijke opstelling. Als teken van goede wil zouden de walvisvarende landen de erkenning van deze reservaten met grote meerderheid van stemmen mogelijk moeten maken. De IWC zou bovendien het initiatief van de Australische overheid (12) voor gemeenschappelijk niet-dodelijk onderzoek moeten steunen en deze ideeën bij wijze van proef moeten uitwerken in een groot multinationaal en multidisciplinair programma voor de Zuidelijke IJszee. Verder zou er ook een beheerplan voor dit reservaat ontwikkeld en toegepast moeten worden dat het natuurlijk herstel van dit ernstig beschadigde ecosysteem bevordert.

28. De wetenschap – rol en functie

Het Wetenschappelijk Comité van de IWC wordt alom erkend als het belangrijkste forum voor het bespreken en evalueren van alle kwesties met betrekking tot de bescherming van walvissen en dolfijnen. In het comité is een brede internationale expertise verenigd, maar contacten met wetenschappers uit ontwikkelingslanden zijn enigszins beperkt, aangezien er slechts beperkte middelen beschikbaar zijn voor het uitnodigen van wetenschappers van buitenaf. Er is al een aantal aandachtsgebieden in kaart gebracht die besproken zullen worden door de *Intersessional Correspondence Group on Issues Related to the Scientific Committee (Tussentijdse Correspondentiegroep inzake Onderwerpen betreffende het Wetenschappelijk Comité)*. Een belangrijke vraag die beantwoord moet worden is hoeveel tijd het Wetenschappelijk Comité zou moeten besteden aan onderwerpen die gerelateerd zijn aan de commerciële en “wetenschappelijke” walvisjacht, ten koste van onderzoek naar de vele andere gevaren die walvissen en dolfijnen bedreigen. Op dit moment besteedt het Wetenschappelijk Comité van de IWC nog een aanzienlijke hoeveelheid tijd aan andere zaken, zoals het behandelen van de eisen van Noorwegen om in het RMP de vangstquota's sterk te verhogen, het beantwoorden van vragen over de wetenschappelijke walvisjacht door IJsland en Japan, en het bespreken van zaken die verband houden met de wens van Japan om in het noordelijke Stille Oceaangebied commercieel op walvissen te jagen. Doordat vergaderingen over verschillende onderwerpen vaak gelijktijdig gepland worden, raakt het werk van het Wetenschappelijk Comité in toenemende mate versnipperd, en worden individuele leden van het comité gedwongen keuzes te maken over in welk subcomité zij zitting willen nemen.

Het Wetenschappelijk Comité van de IWC moet zich weer gaan concentreren op zijn echte kerntaken: het comité is er niet voor het inwilligen van de eisen van de walvisjagers, maar moet meer tijd gaan besteden aan de aanpak van de urgente problemen die walvissen en dolfijnen in hun voortbestaan bedreigen. Om de druk op wetenschappers die deel uitmaken van kleine delegaties te verlichten, zou het Wetenschappelijk Comité bovendien moeten proberen het aantal gelijktijdig gehouden vergaderingen te reduceren.

29. Het Secretariaat – implicaties voor haar rol

Het Secretariaat van de IWC heeft tot taak om zowel IWC-leden als NGO's op efficiënte en effectieve wijze van dienst te zijn. In de afgelopen jaren heeft het te maken gekregen met een snel groeiend ledenaantal, een toenemend aantal verzoeken om informatie in verschillende talen, en heeft het verschillende extra vergaderingen moeten plannen.

De uitkomst van de discussies zal zeker gevolgen hebben voor het Secretariaat van de IWC, maar net als voor de frequentie van het aantal bijeenkomsten (19), geldt hier dat dit het beste kan worden beoordeeld nadat de uitkomst van de huidige discussies duidelijk is geworden.

30. Sociaal-economische implicaties

De sociaal-economische implicaties die voortzetting van de commerciële walvisjacht voor Noorwegen, IJsland en Japan zullen hebben, moeten door deze drie landen zorgvuldig worden afgewogen. In het geval van IJsland ziet het walvistorisme zijn toekomst bedreigd door de walvisvaart. Naast imagoschade voor IJsland, vreest men nog een ander probleem, namelijk dat de walvisjagers zich zullen richten op juist die individuele dieren waarvan ook het walvistorisme afhankelijk is. Voor alle drie de landen geldt dat ze een hoge prijs betalen op sociaal-economisch en diplomatiek vlak. Hun betrekkingen met belangrijke bondgenoten worden geschaad doordat ze zich niet willen ontdoen van een achterhaalde en onrendabele industrietak

Bij elke discussie over sociaal-economische implicaties moet de prijs die wordt betaald voor voortzetting van de commerciële walvisjacht altijd worden meegewogen.

31. Kleine walvisachtigen

Er bestaat momenteel onenigheid over de bevoegdheden van de IWC met betrekking tot kleine walvisachtigen. Dit is geen goede zaak, aangezien de IWC zich in een unieke positie bevindt om over de status van kleine walvisachtigen te oordelen en voorstellen te doen voor maatregelen om hun beschermingsstatus te verbeteren. Hoewel walvisjagers beweren dat zij zonder internationale inmenging heel goed in staat zijn hun vangsten van walvisachtigen op duurzame wijze te beheren, geldt dit triest genoeg duidelijk niet voor kleine walvisachtigen. Al ruim tien jaar zijn er zorgen omtrent de vangst van Dall bruinvissen in Japan. Tijdens IWC 60 werd opnieuw bezorgdheid geuit over de niet-duurzame aard van deze jacht. Zwarte dolfijnen zijn groter dan dwergvinvissen en er is, evenals naar andere soorten spitsnuitdolfijnen, nog weinig onderzoek naar gedaan. Japan erkent de bevoegdheid van de IWC ten aanzien van deze soort niet en blijft unilateraal doorgaan met de jacht op deze dieren, ondanks het ontbreken van zelfs de meest basale wetenschappelijke informatie over de soort, zoals betrouwbare schattingen van de omvang van populaties. Na het uitsterven van de Baiji is nu de meest bedreigde kleine walvis de vaquita, die naar alle waarschijnlijkheid binnen vijf jaar officieel zal zijn uitgestorven tenzij er concrete maatregelen worden genomen. Dit zijn dringende, urgente problemen, waarvoor de IWC zich direct zou moeten inzetten.

De IWC zou zich ten aanzien van de kleine walvisachtigen, evenals ten aanzien van grote walvissen, bevoegdheden moeten toeëigenen en dringend naar oplossingen moeten zoeken voor de problemen die deze dieren bedreigen. De gerichte vangst van kleine walvisachtigen zou moeten worden beëindigd, tenzij deze vangsten aantoonbaar voorzien in een structurele behoefte aan voedsel van inheemse volkeren.

32. Handelsbeperkingen

Na de instelling van het vangstverbod door de IWC in 1982, steunde de Conventie inzake de Internationale Handel in Bedreigde Uitheemse Dieren en Planten het besluit van de IWC door de internationale handel te verbieden voor alle walvissoorten die tot dan toe geen beschermde status hadden. Beide besluiten werden in 1985/1986 van kracht en Japan, Noorwegen en IJsland houden

alle drie vast aan een voorbehoud dat zij hebben gemaakt tegen de opname van dwergvinvissen, gewone vinvissen en andere walvissoorten op de lijst met beschermde soorten van CITES. Hoewel het internationale vangstverbod van de IWC niet unaniem wordt gerespecteerd, wordt het handelsverbod van CITES wel grotendeels gerespecteerd. Bij opeenvolgende Conferenties van Partijen van CITES hebben Japan en eveneens Noorwegen en IJsland zonder succes geprobeerd verschillende walvispopulaties over te hevelen naar een minder beschermde status, of met het periodieke herbeoordelingsproces als achterdeur hetzelfde te bereiken. Als we kijken naar de binnenlandse handel spreekt het voor zich dat de uitzonderingsregel voor de walvisjacht voor de eigen voedselvoorziening van inheemse volkeren alleen lokale consumptie toestaat.

Alle landen zouden met onmiddellijke ingang hun voorbehoud tegen de opname van de grote walvissen in Bijlage 1 van CITES moeten laten varen. Bovendien moeten de huidige handelsbeperkingen die van toepassing zijn op de inheemse walvisjacht voor eigen gebruik strikt worden toegepast, zodat de inheemse walvisjacht niet verwordt tot de zoveelste vorm van commerciële walvisjacht.

33. Walvistoerisme/niet-dodelijk gebruik

De Internationale Walvisvaart Commissie houdt zich al sinds 1975 bezig met het onderwerp walvistoerisme. Als het enige mondiale lichaam dat verantwoordelijk is voor de bescherming van walvissoorten vervult de IWC een centrale rol in de discussie over walvistoerisme en gerelateerde wetenschappelijke, wettelijke, sociaal-economische, educatieve en andere aspecten. De IWC vervult de functie van uitwisselingscentrum naar regeringen van zowel lidstaten als niet-lidstaten voor de verzameling, analyse en verspreiding van informatie over walvistoerisme.

De IWC vervult een cruciale rol door een raamwerk te bieden dat kuststaten helpt regelgeving en richtlijnen op te stellen. Ook biedt de IWC een forum voor de beoordeling door collega-wetenschappers van de wetenschappelijke aspecten van zaken die met het walvistoerisme samenhangen. Zo heeft de IWC bijgedragen aan een duurzame walvistoerisme-industrie en aan een goede benutting van de economische en educatieve mogelijkheden die deze sector biedt.

In 2001 bracht het IFAW een rapport uit waarin werd geschat dat walvistoerisme wereldwijd goed is voor een jaaromzet van 1 miljard dollar. Het IFAW heeft daarnaast een aantal andere rapporten opgesteld over de verschillende aspecten van walvistoerisme, zowel per regio als per onderwerp.

Het werk van de IWC met betrekking tot walvistoerisme moet worden voortgezet en uitgebreid. Naast de huidige werkzaamheden door het subcomité Walvistoerisme van het Wetenschappelijk Comité moet er ook op IWC-niveau meer werk worden verzet. Het walvistoerisme is een belangrijke economische activiteit, met een waarde die ver uitstijgt boven die van de commerciële en wetenschappelijke walvisjacht. Daarom moet de hoeveelheid middelen en tijd die eraan wordt besteed, met deze omvang in overeenstemming zijn.